

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ

***ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ ХХІ СТОЛІТТЯ
ОЧИМА МОЛОДІ***

**МАТЕРІАЛИ
IV Міжвузівської студентської
наукової конференції**

20 травня 2020 року

Харків 2020

УДК 330
ББК 65.0
Т33

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова оргкомітету:

Прокопенко І.Ф. – ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, академік НАПН України, доктор педагогічних наук, професор

Члени оргкомітету:

Радченко Л.П. – професор кафедри економічної теорії, фінансів і обліку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, кандидат економічних наук, доцент

Сідельнікова І.В. – професор кафедри економічної теорії, фінансів і обліку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, кандидат економічних наук, доцент

Гуцан Т.Г. – доцент кафедри економічної теорії Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, кандидат педагогічних наук, доцент

Мельникова О.В. – доцент кафедри економічної теорії, фінансів і обліку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, кандидат педагогічних наук, доцент

Власенко Я.В. – член Ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, магістрант 1 року навчання

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди
(протокол № 3 від 15 травня 2020 р.)*

Тенденції та перспективи розвитку економіки XXI століття очима молоді: матеріали IV Міжвузівської студентської наукової конференції (20 травня 2020 р., м. Харків). – Харків: ХНПУ, 2020. – 205 с.

У збірці представлено матеріали IV Міжвузівської студентської наукової конференції, присвяченої Дню науки. Дослідження учасників конференції розкривають актуальні проблеми економічної теорії. Розглядаються питання формування сучасної національної економіки в умовах глобалізації, процеси інноваційного розвитку на мікро- та макрорівнях, проблеми оптимізації фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємництва, теоретичні та практичні аспекти розвитку менеджменту та маркетингу в Україні.

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори та їх наукові керівники.

УДК 330
ББК 65.0

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С.Сковороди, 2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	7
Катречко А. В. КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА: ПЕРЕВАГИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ	7
Крівенцова В. Г. ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ	11
Сидоренко М. О. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	15
Біловус Р. В. АКТУАЛІЗАЦІЯ МЕТОДИК ОЦІНКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	17
Ільченко А. Р. ІТ-СТАРТАПИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	23
Крилова К. І. КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	28
Репецька Ю. О. УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНИ	32
Міжерицький В. А. ОСОБЛИВОСТІ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	36
Єрмоленко К.-А. В. ВПЛИВ ВИРОБНИЦТВА НА ЕКОЛОГІЮ КРАЇНИ	40
Борисенко В. О. ПРОБЛЕМИ ЗАЙНЯТОСТІ І БЕЗРОБІТТЯ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ	44
Ріпчанська К. Р. БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ: ПРИЧИНИ, ВИДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ В УМОВАХ СКЛАДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ	47
Таран О. Г. ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО НАЦІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ	51
Чупир Ю. В. ЗОВНІШНЯ МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ ТА ЇЇ НАСЛІДКИ ДЛЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	55
Деркач В. В. АНАЛІЗ ПРИЧИН ТА СУЧАСНИХ НАПРЯМІВ ЗОВНІШНЬОЇ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ	58

Смолякова М. В. ВПЛИВ ДЕМОГРАФІЧНОГО СТАРІННЯ НАЦІЇ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ	62
Шевченко І. Д. ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ЛЮДЕЙ З СЕНСОРНИМИ ПОРУШЕННЯМИ.....	64
Бабак К. В. КОНЦЕПЦІЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ.....	68
Мельников Б. О. СЕГМЕНТУВАННЯ РИНКУ ІНТЕРНЕТ-ОСВІТИ ТА ПРОБЛЕМИ ЙОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ	73
Мясоєдов Я. Р. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ОНЛАЙН-ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	77
Леонтьєва М. Д. РЕПЕТИТОРСТВО: ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ	83
Бу Ужи, Чжу Цянь КАПІТАЛІЗАЦІЯ ОНЛАЙН-МЕДИЦИНЫ В КИТАЕ В УСЛОВИЯХ ЭПИДЕМИИ.....	87
Воропаєва О. В. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ШЕРИНГОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	94
Сідова Д. Р. РІВНОВАГА ТА ПРОБЛЕМИ ВИНИКНЕННЯ НЕРІВНОВАГИ НА РИНКАХ БЛАГ І ГРОШЕЙ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ.....	98
Поміляйко В. О. ІНФЛЯЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ	102
Хамашта Тоні Габі ПОПИТ, ПРОПОЗИЦІЯ ГРОШЕЙ ТА ЧИННИКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ГРОШОВОГО ОБІГУ В УКРАЇНІ	106
Молчанова С. В. РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСІВ УКРАЇНИ НА ІНТЕГРАЦІЙНИХ ЗАСАДАХ.....	110
Смілянська О. О. ОСНОВНІ ОЗНАКИ ФІКТИВНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ	114
Мінасян Т. Л. ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ	117
Korobkova S. MODERN FEATURES OF THE NATIONAL ECONOMY OF UKRAINE	120
Яблучанська К. М. УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	122

Резенькова М. С. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	128
Маршева Є. О. СПІВРОБІТНИЦТВО СОТ ТА УКРАЇНИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	132
Удовиченко Д. О. ДОСЯГНЕННЯ НОБЕЛІВСЬКИХ ЛАУРЕАТІВ З ЕКОНОМІКИ У 2018 , 2019 РОКАХ	137
СЕКЦІЯ 2. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ БІЗНЕСУ ТА ФІНАНСІВ	141
Коваль К. О. ФУНКЦІЇ, РОЛЬ ТА ПРОБЛЕМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ.....	141
Біліченко В. І. СВІТОВА ПРАКТИКА СПРИЯННЯ МОЛОДІЖНОМУ ІННОВАЦІЙНОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВУ	144
Олійник М. М. ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕПОНИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ.....	148
Власенко Я. В. ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ.....	152
Заскалько О. М. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	154
Болховецька В. Ю. РОЗВИТОК МАЛОГО БІЗНЕСУ В СКЛАДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ УКРАЇНИ	158
Поливяна А. П. ДЕРЖАВНІ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ	162
Прокопчук К. С. МАЛИЙ БІЗНЕС: ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИВАННЯ В УКРАЇНІ	166
Гладченко В. О. КОНКУРЕНЦІЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ РИНКОВОГО МЕХАНІЗМУ	170
Андреасян Е. С., Новіков А. О. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТОКІВ – ОСНОВА ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ОЦІНКИ ВИТРАТ І РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	172
Копилова Д. А. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	178

Заболотна О. О. УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМ ПРОДУКТОМ БАНКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	182
Parmenov A.V. FEATURES OF THE DEFINITION OF MARKETING AT THE PRESENT STAGE OF DEVELOPMENT OF NATIONAL ECONOMIES.....	186
Коваленко О. І. ОБГРУНТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАРКЕТИНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ: ІННОВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ.....	188
Краснопольська А. Т. ПІДВИЩЕННЯ МАРКЕТИНГОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ..	194
Наталуха Г. Д. ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ ВИХОДУ ПІДПРИЄМСТВ НА СВІТОВІ РИНКИ.....	198
Макітренко К. О. ЗНИЖКИ ЯК ЗАСІБ СТИМУЛЮВАННЯ СПОЖИВАЧА .	202

Заболотна Ольга Олександрівна
ХНПУ імені Г.С. Сковороди
юридичний факультет, спеціальність «Економіка», 1 курс, 5-М група
Науковий керівник - к.е.н., завідувач кафедри
економічної теорії, фінансів і обліку Соляр В.В.

УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМ ПРОДУКТОМ БАНКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА

Кредитна діяльність є основною та історично базовою діяльністю для будь-якого банку, що забезпечує йому дохід та можливість розвитку. Кредитна діяльність потребує ефективного управління. Управління кредитною діяльністю на рівні банку доцільно охарактеризувати не лише як організацію кредитного процесу з чітким функціональним розмежуванням обов'язків кредитного персоналу, а як скоординовану сукупність дій у сфері розробки та реалізації кредитної політики, організації кредитного процесу на основі безпосереднього впливу на кредитний портфель для досягнення мети банку відповідно до його кредитної стратегії та тактики [5, с. 292].

Існують численні публікації стосовно здійснення управління кредитною діяльністю. В такому ракурсі останнім часом дослідження вели, наприклад, Довгань Ж.В., Лисенок О.В., Семенча І.Є., Сідорова В.М., Штагер А.О., Круш П.В. та Бугрім С.І., Аванесова Н.Е. та Вознікова Ю.М., Островська Н.Л., Любар О.О. Незважаючи на таку кількість публікацій, дослідження методів вдосконалення управління кредитними продуктами в умовах конкуренції є надзвичайно актуальним.

Конкурентоспроможність продукції на сучасному етапі ринкової економіки є основою для благополуччя виробника, незалежно від його сфери діяльності. Банківська сфера не є винятком в цьому питанні. Ринок банківських продуктів і послуг є одним з найважливіших компонентів економіки [3]. Для кожного комерційного банку дуже важливо домогтися конкурентних переваг на ринку. Це можливо за допомогою створення, просування і реалізації ефективних банківських продуктів, а також постійного удосконалення

управління банківськими продуктами (в тому числі кредитними). Це дасть можливість банкам досягти високого рівня обслуговування [4, с. 180].

Ефективне управління кредитною діяльністю банків є одним із важливих управлінських важелів, від якості проведення яких залежать фінансові результати їх діяльності. Залежність між дієвим управлінням кредитною діяльністю банківської установи і її прибутками зумовлює необхідність дослідження тенденцій управління кредитною діяльністю банків в умовах нестабільного економічного середовища. Правильна організація процесу банківського кредитування, започаткування ефективної та гнучкої системи управління кредитною діяльністю є основою фінансової стабільності та ринкової стійкості банківських установ.

Ефективне управління кредитною діяльністю банку може бути досягнуто лише за умов вирішення цілої низки завдань: системна організація управління якістю кредитного портфеля; оптимізація кредитного портфеля з точки зору кредитних ризиків, складу клієнтів і структури позик; своєчасне виявлення та адекватне оцінювання факторів, що впливають на рівень кредитного ризику; науково-обґрунтоване визначення рівня кредитоспроможності позичальника; розробка превентивних заходів до позичальників, які мають граничний рівень фінансової стабільності; попереднє виявлення проблемних позик; якісне оцінювання достатності створюваного резерву і його своєчасного коригування; розробка гнучкої кредитної політики банку та її оперативне коригування на основі аналізу якості кредитного портфеля; забезпечення диверсифікації кредитних вкладень, їх ліквідності і дохідності [1; 2].

Кредитна діяльність банків пов'язана з ініціюванням створення нових кредитних продуктів. В процесі розробки кредитних продуктів та управління ними, банки повинні вирішувати два основні завдання: зниження своїх кредитних ризиків і максимальне задоволення потреб клієнтів. Аналіз сучасної практики дозволяє говорити про те, що в даний час головна увага приділяється питанням управління конкурентоспроможністю кредитних продуктів з урахуванням: їх ризикового рівня і прибутковості; формування іміджу для банків; просування цих продуктів на ринку; видів і стадій розробки та

впровадження банківських інновацій. При цьому питання наближення умов кредитних продуктів до фінансових потреб клієнтів, розглядаються фрагментарно і з позиції пріоритету прийнятності кредитних ризиків для банків. Разом з тим, на нашу думку, важливим є гнучка участь кредиту в обороті позичальників, своєчасне авансування його потреб в капіталі і правильне структурування кредитів з боку банку (встановлення банком параметрів кредиту відповідно до потреб платіжного обороту позичальників, що дозволяє знизити кредитні ризики банків і ризики неплатоспроможності позичальників та має теоретичне і практичне значення).

Принципово важливою є не просто розробка банками кредитних продуктів, виходячи з особливостей фінансових потреб конкретного клієнта, а формування попиту за рахунок пропозиції таких кредитних продуктів, які максимально відповідають потребам клієнтів. При цьому необхідно розділяти поточні потреби позичальників в залученні ресурсів для поповнення оборотного капіталу і тривалі (для реалізації інвестиційних проєктів, які обумовлюють різні періоди оборотності позикової заборгованості, види забезпечення кредитів, рівень процентних ставок, схеми видачі та погашення заборгованості, порядок банківського контролю).

Практика західних банків свідчить про те, що в кожній країні склалися свої специфічні кредитні продукти, які з'явилися у результаті тривалої співпраці банків з клієнтами, врахування конкретних потреб позичальників, обумовлених об'єктивними закономірностями обороту їх капіталу. Так, наприклад, в США найбільшого поширення набули кредитні лінії, в Німеччині - кредитування на основі контокорентних рахунків, у Великобританії - овердрафти. Загальним для даних кредитних продуктів є механізм укладення довгострокової кредитної угоди про встановлення ліміту кредитування і про термін його дії (наприклад, в США за кредитними лініями ця угода укладається на термін в межах одного-двох років із щорічним продовженням на новий термін, у Великобританії і Німеччині (по відповідним кредитним продуктам) ця угода укладається на термін до декількох років). У межах встановленого ліміту і терміну його дії позичальники можуть у міру необхідності в

оперативному порядку отримувати кредити в банках. Ліміти кредитування диференціюються для різних позичальників на момент надання кредитів і періодично після їх видачі в залежності від фінансового становища, інтенсивності та обсягів платіжного обороту з банківського рахунку і потреби в позикових коштах компаній.

Отже, ефективність кредитування на сьогоднішній день – це одне з найважливіших і найактуальніших завдань українських банків. Кожній фінансово-кредитній установі саме кредитні операції приносять найбільші доходи і від того, наскільки правильно будуть обрані методи управління кредитуванням, в значній мірі, залежить результат кредитної операції [6]. Важливо удосконалювати основні елементи системи управління кредитною діяльністю, а саме такі: розробка стратегії і тактики кредитної політики з врахуванням специфіки банку; оптимальна організаційна структура управління кредитним портфелем; наявність внутрішніх кредитних документів, що регламентують кредитний процес та їх чітке дотримання усіма виконавцями; оперативний аналіз кредитного портфеля з метою покращення його кількісних і якісних характеристик на основі сучасних методів дослідження.

Список використаних джерел:

1. Довгань Ж.В. Особливості управління кредитною діяльністю банківських установ у сучасних умовах / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497>. 2. Вовчак О.Д. Підвищення ефективності управління кредитними ризиками банків на основі використання сучасних методів оцінки кредитоспроможності позичальників / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://businessinform.net/export_pdf/business-inform-2011-2_2-pages-7_10.pdf 3. Кудряшов В.С., Луханін Д.В. Сучасні способи просування банківських послуг при взаємодії з потенціальними клієнтами // *Juvenisscientia*. - 2017. - №3. 4. Лисенок О.В. Удосконалення сутності та класифікації кредитних операцій банку // *Приазовський економічний вісник*. Приазовський економічний вісник. - Випуск 1(12). - 2019. - С. 179 – 185. 5. Семенча І.Є. Ефективне управління кредитною діяльністю банку: системний погляд професійного менеджера // *Інфраструктура ринку*. - 2019. - Вип. 34. - С. 291-297. 6. Штагер А.О., Аксьонова Л.О. Удосконалення управління кредитною діяльністю банку в сучасних економічних умовах// *Економічний вісник ДВНЗ УДХТУ*. – 2018. - № 1(7). – с. 68 – 71.